

Celjski lisjak zdivjal.

Nedavno smo celjskega lisjaka in jegovega Glantschnigga počohali pa mu je kri zavrnela, da kar besni in divja. Duševni revež utegne še pamet zgubiti, kolikor mu je nemškutarija pustila. Začel je glavnega našega urednika napadati prav grdo, nedostojno in krivično. Z resnico ne opravi zoper „nikogar“ nič, ker je prisiljen kot nemškutar vojskovati se zoper resnico in naturo, zoper zdravo pamet. S pisavo more še menje kaj doseči, ker vselej le svojo nevednost in neumnost v Slovence pše. S potajevanjem tudi ne gre. No, zato se mora drugam krenoti. Loti se urednika samega ter ga skuša s samim zasramovanjem, s samimi „lažmi in obrekovanjem“ kar zadušiti.

Ali tukaj je nastopil nevarno pot. Pred vsem se mu godi, kakor tistemu neumnežu, ki je smradljivo gnojnico kvišku škropil in blato v mesenc poganjal tako, da mu je na glavo in usta padalo in jega samega ogrdilo.

Speklo ga je pravično očitane „Gospodarjevo“, da je Glantschnigg tako drzen bil in pri sodnji v zapisnik dal, da je urednik Sevnico šolo pri deželnem šolskem svetu ovadil, a ta je celjskega dohtarja na sramoto postavil. Sedaj se opravičuje s prav nesramno povestjo, s katero pa urednik v nobeni zvezi ni. Glantschnigg pravi, da sta dva duhovna dohtarja in profesorja prišla k nemškemu župniku Dominiku (1. laž, sešla sta se slučajno z njim pri nekej priložnosti) in rekla, da sta od škofa poslana (2. laž) in mu svetovala, naj ne pojde v Sevnico. Potem sta kozistoriju ovadila, da se na nemški šoli v Sevnici ne uči krščanski nauk (3. laž, onedva nista konzistoriju ničesar poročala). Glantschnigg se drzne pisati, kakor da bi eden teh dohtarjev bil naš glavni urednik (4. laž, urednik je še le pred par dnevi vse to podrobneje zvedel) ali da je saj urednik ova dva dohtarja poslal (5. laž).

Ko je Glantschnigg tako svoje resnicoljubnosti ustregel, trdi še, da je njegova resnična izjava pri sodnji, katero pa je deželni šolski svet na sramoto postavil, pred svetom opravičena. Kedaj se pa neresnica z novimi neresnicami opravičuje?

Potem ukrene Glantschnigg k Lešnik — Gospodarjevcj pravdi in taji drzno, kar se je pri sodnji vršilo. Da je advokatu mogoča tolika nesramnost, to je res čudno. Pravi, da je vse „gola laž“. No, in s čem opravičuje to? S tem, ker je urednik, ko je kot priča zaslišan bil in mu se dvojno vprašanje predložilo z dostavkom, da mora odgovarjati, potem sam svojo izjavo pisarju narekoval. Glantschnigg je kot advokat že mnogokrat pri sodnji bil pa ni vselej pustil v protokol diktirati sodniku, ampak je to sam storil. Kako neumno bi to-

raj bilo, njegovo izjavo kot „gola laž“ zasramovati, samo zato, ker jo je Glantschnigg sam v protokol narekoval? V protokol naj diktira kdorbodi, če le resnica v zapisnik pride.

Kolike krivice dela Glantschnigg pismo: „če toraj trdi (urednik Gospodarjev) da je vedil (t. j. vedel) Glantschnigg že poprej, da je pisal I. Žmauc tisti članek proti Lešniku, je zopet lagal, lažnjivec ostane lažnjivec itd.“ priča to, da urednik tega nikdar ni pisal. Tu se je Glantschnigg popolnem zmotil, ker v naglici Gospodarja ni pazno bral. Gospodar pravi le, da sta Lešnik in Glantschnigg izvedela ime dopisnikovo in takoj tožila; izvedela namreč po sodnji, kajti o tem je govor in to je gola resnica. Ali je Glantschnigg to poprej vedel ali ne, o tem v Gospodarji niti črke ni. In sedaj se drzne Glantschnigg tako nesramno režati se. Fejte bodi, grdoba nemškutarska!

Naposled paradira Glantschnigg s svojim „g. dehant Wretschko“ in s pravdo, o katerej še do sedaj nismo besedice spregovorili pa prisiljeni smo prepustivši odgovornost tistemu, ki za lisjakom stoji. Danes le rečemo, da stoji v tožbi prilično: ich behaupte nicht, dass Angeklagter den Freimaurern seine Stellung verdankt, in dalje: ich sage nicht, dass Geklagter Mitglied des Freimaurer-Ordens sei. Velikoveč navaja tožnik več dogodkov, kojih niti ne taji zatoženec ter išče cerkveno-sodniške razsodbe: ali ni zatoženec prekoračil meje konstitucije papeža Pija IX. od l. 1869, ki ne prepoveduje samo biti freimaurer, ampak tudi jim skazovati kakoršno koli ugodnost (favorem praestiterint qualemcumque).

Zato zopet ni res, ako Glantschnigg piše, da je tožnik rekel, da je „g. dehant Wretschko“ freimaurer ali da ima zahvaliti svojo službo „samo freimaurerjem“. Sploh pa še pravda ni dokončana. In tako imamo sedaj zabeleženih kakih 9—10 neresnic ali če rabimo Glantschniggovo „packarijo“ toliko „lažij“, prek zadosti, da razsvetimo lisjakovo resnicoljubnost.

Naš urednik piše „Gospodarja“ uže 9. leto. Nikakor ni vsprejel vedomo česar, kar bi ne bil on za resnico imel. Da se je časih motil, zlasti pa, da se mu je krivo poročalo, to se vsakemu lahko prigodi. Zato pa je neopravičeno, grdo, kakor Glantschnigg ravna. List, ki tako postopa zoper nasprotnike, zasluži tisto vseobčno obsodbo in zaničevanje, katero celjski lisjak pri poštenih ljudeh, zlasti pri narodnih Slovencih dobiva.

Svoje „laži, lažnjivce, obrekovalce itd.“ pa naj Glantschnigg sedaj lepo pobere, v šopek zveže in za se ohrani. Tudi mu nebi škodovalo k svojemu „dekanu“ iti in z njim katekizem pregledati, zlasti 8. božjo zapoved.

To pa je samo naš dobrohotni svet! On

pravi, da o našem uredniku ne bode več govoril. Nam prav prijetno. Vendar bodi uverjen, da ga bode znani „Desterniški“ vselej počohal in če treba tudi naklestil, kedar bo zoper slovenske domoljube preveč srborit.

Gospodarske stvari.

Cesarjevič Rudolf-ovo sadjerejsko društvo za Spodnji Stajer.

Ovo društvo je imenovalo sledeče gospode kot svoje poverjenike:

Fran Žiher, nadučitelj v Wurmbergu; Dragotin Huber, posestnik v Ljutomeru, Ivan Ramuta, posestnik pri sv. Martinu pod Wurmbergom; Miha Korošec, župnik in Ant. Vidovič nadučitelj v Cirkoveih, Miha Nerat, nadučitelj, Henrik Kalman ravnatelj vino- in sadjerejske šole, in dr. Ferd. Dominkuš, odvetnik v Mariboru, Josip Klopčič, učitelj v Št. Petru v Savinjski dolini, Matija Arzenšek, župnik v Grižah, Anton Šibal, župnik in Tomaž Drnjač, nadučitelj v Sevnici, T. Ogorevec, posestnik v Pirženbergu pri Brežicah, Avgust Hecelj, kaplan na Bizelskem, Fran Šorn, nadučitelj pri sv. Jurji pod Tabrom, Luka Kožuh, nadučitelj pri sv. Martinu na Paki, Ferdinand Roš, posestnik v Hrastniku, Dr. J. Sernec, odvetnik in Mih. Vošnjak, inženir v Celji, Josip Tombah, župnik pri sv. Vidu pošta Slovenj Gradec, Miha Lendovšek, župnik v Makolah, Martin Satler, župnik v Monspergu, Anton Balon, župnik in Ig. Cizelj, nadučitelj na Vranskem, Peter Fridav, oskrbnik v Noršencih, Anton Dragar, živino-zdravnik v Št. Jurji pod Tabrom.

O društvenem delovanju. O najvišjem pohodu cesarjevem bil je društveni vrt cesarjevičine Štefanije prav lepo okinčan z raznimi zastavami (nad 60) uhod pa z mičnim portalom, grbom, venci in napisom. Presvitli cesar se ni peljal naravnost proti kolodvoru, ampak okoli Štefanijnega vrta. Ograja vrta je na novo rujavo-sivkasto pobarvana. Zasajena drevesa prav lepo rastejo, ker se marljivo snažijo in oskrbujejo.

Društveno ravnateljstvo je med drugim dopisovanjem odposlalo tudi prošnjo „centralnemu odboru kmetijske družbe v Gradec“, da nastavi slovenskega jezika popolnoma zmožnega potovalnega učitelja, kateri bo zmožen kmetško prebivalstvo v umevnem domačem jeziku s sadjereji (in kmetijstvu v obče) uspešno podučevati. Da bi se pa s tem podučevanjem prej ko prej začeti moglo, naj pa slov. centralni odbor zmožnim učiteljem podeli pravice potovalnih učiteljev ter jim še to jesen odkaže njih delokrog. V ta namen je društvo za zdaj priporočalo g. Iv. Boštjančiča učitelja na Blanci.

Društvu se je sicer še več učiteljev javilo, kateri bi radi prevzeli ta posel, a ravnateljstvo jih za zdaj (pravim za zdaj) vendar ni moglo priporočati in to iz tehtnega uzroka ne.

Zahvalo. Društvu so lepo podporo poslati blagovolili slavni okrajni zastopi v večem ali manjšem znesku, vendar nobeden menj kot 10 fl. in sicer razven že imenovanega okrajnega zastopa v Celji, tudi Ptujski, Kozjanski, Vranski in Slov. Graški; in slavne posojilnice že omenjena Celjska in za to Sevniska in Mariborska.

Podpisano ravnateljstvo vsem tem zavodom za blagonaklonjeno podporo izreka najtoplejšo zahvalo z najiskrenejšo željo, da bi vsak krajeer naložen v povzdigo sadjereje obrodil tisočeri sad, v dosego tega pa društvo hoče uporabiti vse svoje moči in vsestransko uporabljiva sredstva. Da je društvo pravo pot nastopilo, pritrjujejo mnoga mu došla priznavalna pisma.

„Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za Spodnji Stajer“.

V št. Jurji ob juž. žel. 26. avg. 1883.

V. Jarc,
tajnik.

Dr. Ipavic,
ravnatelj.

Opomnja hmeljarijem.

Hmeljarji, kateri mislijo svojo blago na sejm postaviti, naj si sledeče pomnijo:

Vsaka vreča ali bala hmelja mora se pred, ko se na sejm postavi, pri odboru hmeljarskega društva v občinski pisarnici Žavski naznaniti, tam dobi vsaka bala tekoče število.

Vreče (žaklji) za hmelj se dobijo tudi pri južno-štirskem hmeljarskem društvu; naročene vreče (žaklji) za hmelj se bodo zaznamvale s tekočo številko, potem z napisom: „Južno-štirski hmelj“ in z določeno težo (Tara). Na vreče se tudi lahko zapiše ime dotičnega hmeljarja.

Vreče (žaklji) bode za to postavljena zaprisežena oseba tehtala, da pri prodaji ne nastanejo prepiri. Kupei kakor tudi hmeljarji si lahko zapriseženega meštarja najamejo.

Društvo prosi vse hmeljarje, da naj na prvi sejm, kateri bo v sredo 5. septembra, veliko lepega in dobro posušenega blaga pošljejo, da bodo pivovarji in kupci, ki od blizo in daleč pridejo, prav zadovoljni, kajti le na ta način bodo tudi sledeči sejmi, kateri se bodo vsako sredo in saboto septembra in oktobra vršili, mnogobrojno obiskovali.

Ako pa je eden teh dni praznik, se sejm na sledeči dan preloži.

V prepirih med kupci in prodajavci razsodi od društva izbrana sodnija.

Tudi bodo postavljene osebe, ki bodo proti plačilu skrbele, da se prodani hmelj hitro naloži in odpelje.